

ALEKSANDER POSERN-ZIELIŃSKI

(ur. 11 I 1943 r. w Dąbrowie Górnej)

Członek korespondent PAN od 2007 r.

ETNOLOGIA, ANTROPOLOGIA KULTUROWA
antropologia etniczności, latynoamerykanistyka

e-mail: alpoz@amu.edu.pl

Przewodniczący Komitetu Nauk Etnologicznych PAN; Członek Komitetu Narodowego ds. Współpracy z Międzynarodową Radą Unii Naukowych przy Prezydium PAN (ICSU) Przewodniczący Komitetu Narodowego ds. Współpracy z Międzynarodową Unią Nauk Antropologicznych i Etnologicznych (UAES)

Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ul. Św. Marcin 78, 61-809 Poznań, tel.: 61 8294720

Ośrodek Badań Antropologii Współczesności
Pracownia w Poznaniu, Instytut Archeologii i Etnologii PAN
ul. Rubież 46, 61-612 Poznań, tel.: 61 6579901 w. 25, e-mail: etnopan@man.poznan.pl

Opis działalności naukowej

Studia z zakresu antropologii etniczności, w tym stosunków etnicznych, migracji, wielokulturowości; badania w ramach antropologii polityki, w tym studia nad polityką etniczną i relacjami między państwem a mniejszościowymi wspólnotami etnicznymi, nad etnonacjonalizmem: studia etnohistoryczne (związane z epoką kolonialną, tworzeniem się nowych hybrydalnych społeczności, postkolonializmem); studia nad dziejami etnologii i antropologii społeczno-kulturowej (polskiej, europejskiej, anglosaskiej i latynoamerykańskiej); badania o charakterze etnoreligioznawczym (szczególnie dotyczące ruchów społeczno-religijnych i synkretyzmu); studia w zakresie teorii przemian społeczno-kulturowych (asymilacji, adaptacji, akulturacji, migracji, globalizacji, transnacionalizmu); studia amerykańskie (problemy etnorasowe USA); latynoamerykanistyczne (sytuacja ludności tubylczej i jej walka o prawa); polonijne (kwestie przemian tożsamości); związki interdyscyplinarne etnologii, archeologii i historii. Obszary geograficzne zainteresowań i badań: Ameryka Łacińska (szczególnie kraje andyjskie: Ekwador, Peru, Boliwia, Chile) oraz Ameryka Północna (Jamajka, USA), a także Niemcy.

Wykształcenie i stopnie oraz tytuł naukowy

1965 – magister, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
1974 – doktor, Instytut Historii Kultury Materialnej PAN, Warszawa

1982 – doktor habilitowany, Instytut Historii Kultury Materialnej PAN, Warszawa
1991 – profesor

Zatrudnienie oraz zajmowane stanowiska

1965-1966 – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
1966-1968 – Instytut Zachodni w Poznaniu
od 1969 – Instytut Archeologii i Etnologii PAN (dawniej: Instytut Historii Kultury Materialnej)
1993-2008 – Dyrektor Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, UAM

Najważniejsze książki i artykuły naukowe

Tradycja a etniczność. Przemiany kultury Polonii amerykańskiej, Ossolineum, Wrocław (1982).
W krainie Inkarii, szkice etnologiczne o Peru, Ossolineum, Wrocław (1985).
The Task of Ethnology/Cultural Anthropology In Unifying Europe (red.), Wyd. Poznańskie, Poznań (1998).
Etniczność. Kategorie, procesy etniczne, PTPN, Poznań (2005).
Między indygenizmem a indianizmem, Wyd. UAM, Poznań (2005).
Tolerancja i jej granice w relacjach międzykulturowych, (red.), Wyd. Poznańskie, Poznań (2004).
Etniczność a religia, Wyd. Poznańskie, Poznań (2003), (red.).
Świat grup etnicznych, Wyd. Kurpisz, Poznań (2002), (red.).
Exploring home, neighboring and distant cultures, (red.), Wyd. DiG, Warszawa (2008).
Antropologia polityki i polityka w antropologii (red. M. Drozd-Piasecka i APZ), Wyd. IAE PAN, Warszawa 2010.
Antropologia i polityka (red. APZ i W. Dohnała), Wyd. IAE PAN, Warszawa 2011.
Powojenne migracje do Niemiec i ich skutki, czyli od narodu etnicznego do społeczeństwa wielokulturowego, w: *Migracje i społeczeństwa współczesne*, red. J.E. Zamojski, Migracje i Społeczeństwo t. 12, Warszawa: Instytut Historii PAN, 2007, s. 221-245.
Indigenous organizations as „new tribes” and their ethno-political strategies. The South American context, [w:] *Exploring home, neighbouring and distant cultures*, red. L. Mróz, A. Posen-Zieliński, Warszawa: Wydawnictwo DiG, 2008, s. 189-207.
The state and the indigenous peoples in Latin America, w: *On the state of Latin American states. Approaching the bicentenary*, red. R. Stemplowski, Kraków: Andrzej Frycz Modrzewski University, 2009, s. 301-384.
El pueblo mapuche frente al estado chileno. El nuevo activismo indígena en la época de la globalización, Estudios Latinoamericanos t. 29, 2009, s. 9-26.
Etnolog w podróży. Poznańskie wyprawy i badania terenowe w krajach pozaeuropejskich, Kronika Miasta Poznania, 2010, nr 3, s. 358-371.
Europeans and the indigenous peoples of Latin America, w: *Europe and Latin America – Looking at each other?*, red. R. Stemplowski, Warszawa: Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, 2010, s. 79-113.

Przynależność do towarzystw naukowych, komitetów redakcyjnych czasopism oraz inne formy działalności

Członek Redakcji pisma „Academia”; Członek Komitetu Badań nad Migracjami PAN; Członek Rady Naukowej Instytutu Archeologii i Etnologii PAN; Członek Centralnej Komisji ds. Tytułu i Stopni Naukowych; Członek Zespołu Nagrody Naukowej przy Prezesie Rady Ministrów RP; Członek korespondent Polskiej Akademii Umiejętności; Członek Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, Polskiego Towarzystwa Studiów Latinoamerykanistycznych, Polish American Ethnological Society, Polskiego Stowarzyszenia Stypendystów Fulbrighta; Członek Consejo Superior de Investigaciones Sociales sobre America Latina (Madryd) oraz Red Internacional de Estudios sobre Interculturalidad (Quito); Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu im. Oskara Kolberga; Członek Rady Redakcyjnej „Przeglądu Zachodniego”; Członek Rad Redakcyjnych „Estudios

Latinoamericanos”, „Revista del CESLA”, „Acta Latinoamericanas de Varsovia”; Członek Centrum Badań Migracyjnych przy UAM w Poznaniu; Stypendysta Fundacji Kościuszkowskiej (1974-1975); Stypendysta American Council of Learned Societies (1984-1985); Stypendysta Fundacji Fulbrighta (1992-1993); Stypendysta DAAD (1998), Consejo Superior de Investigaciones Cientificas (1982), Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (2003); kierownik wielu indywidualnych, zespołowych i promotorskich projektów badawczych – prace terenowe w Ekwadorze, Peru, Boliwii i Chile; Uczestnik kilku projektów badawczych na terenie Kazachstanu, USA, Niemiec i Jamajki; organizator serii konferencji krajowych i międzynarodowych; wiceprezydent 50 Kongresu Amerykanistów (2000); promotor 9 doktorów i 120 magistrów.

Najważniejsze nagrody i odznaczenia

Nagrody Prezesa PAN (1974, 1984); Nagrody Rektora UAM I stopnia (2001, 2006); Medal Złoty za Długoletnią Służbę (2009).